

**ЈАВНО СООБРАЌАЈНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СКОПЈЕ – Скопје
NDËRMARRJA QARKULLUESE PUBLIKE SHKUP**

Бул. Александар Македонски 10
Поштенски фах 50
Жиро сметка 30000000232933
Даночен број 4030955261454
Телефони: централа 3174-264
Продажна служба 3234-573
Набавна служба 3174-266, 3174-263, 3174-248

Телефакс 3174-266, 3174-260, 3174-265

Скопје, 15.04.2011 год.

До:

Државен Завод за Ревизија ИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ДЛЯ РЕВИЗИИ

Приложени
Од: едно

15.04.2011
Н - 337/2

Наш знак

Ваш знак

Предмет: Забелешки на нацрт- извештајот на извршена ревизија на успешност

Почитувани,

Во прилог Ви ги испраќаме нашите забелешки на нацрт- извештајот за извршена ревизија на успешност – оцена на ризици и можности за подобрување на јавниот превоз на град Скопје бр: 19-386/3 од 16.03.2011 година.

Со почит,

ЗАБЕЛЕШКИ

НА НАЦРТ- ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗВРШЕНАТА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ-
ОЦЕНКА НА РИЗИЦИ И МОЖНОСТИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ЈАВНИОТ
ПРЕВОЗ НА ГРАД СКОПЈЕ БР: 19-386/3 од 16.03.2011 година

1. Во воведот на нацрт-извештајот на страна 14 каде таксативно се наброени подзаконските акти и други акти кои го регулираат организирањето и функционирањето на јавниот превоз на патници, не е наведена како подзаконска регулатива Одлуката за јавен градски и меѓуопштински (приградски) превоз на патници во град Скопје, донесена од Советот на Град Скопје (Сл. гласник на Град Скопје бр. 6/99; 16/99; 11/2000; 12/2000; 9/2003; 12/2003; 5/2007; 9/2009) иако претставува клучен акт, на кој се заснова организирањето и функционирањето на општинскиот линиски превоз на патници. Понатаму во текстот не е потенцирана важноста на оваа одлука, која не е усогласена со Законот за превоз во патниот сообраќај и наместо да претставува основа за нормално функционирање на превозот, таа создава конфузија во регулирањето на јавниот градски и приградски превоз на патници во градот Скопје (ЈГППП). Исто така и Меморандумот за разбирање меѓу Градот Скопје и приватните превозници е наведен како подзаконски акт со кој се регулира областа јавен градски превоз, но неговата правна важност беше со определен рок-февруари 2009 година.
2. Законот за превоз во патниот сообраќај не е усогласен со Законот за јавните претпријатија. Со оглед дека превозот во патниот сообраќај претставува дејност од јавен интерес, потребно е законот за превоз да се усогласи со Законот за јавните претпријатија и да му се даде третман на ЈГППП на дејност од јавен интерес, каде подетално ќе бидат уредени прашањата на вршењето на јавниот превоз. Како матичен закон за превозниците, а особено за локалниот јавен линиски превоз на патници потребно е да се уреди начинот и условите за вршењето на превоз од страна на субјектите основани од општините, односно Градот Скопје и превозниците со дозвола. Во законот за превоз отсуствуваат вакви одредби.
3. Во точката Надлежни институции во РМ за подобрување на јавен градски превоз, на страна 14 сметаме дека треба да се додаде и МВР- заради следното: Контролата на користењето на жолтата лента е во негова надлежност; безбедноста од аспект на техничката исправност на автобусите, како и урбаната комунална полиција која треба да игра значајна улога во справувањето со инцидентите од страна на патници во автобусите (како јавно место, кое е утврдено со Законот за прекршоците против јавниот ред и мир) поради неплаќање на билети или друго насилено однесување.

4. На страна 23 службата (центар за исхрана) во состав на сектор за ЧРПОР е укината, затоа е потребно да се брише.
Прилог: Одлука за измена и дополнување на Правилникот за систематизација на работните места во ЈСП СКОПЈЕ, во фотокопија.
5. На страна 27 во пасос 2 вкупниот бројот на преадаптирани автобуси кои користат двојно гориво е 30, а во тек се инсталира опрема уште во 12 автобуси, што значи вкупниот број на возила изнесува 42.
6. На страна 43 точка 2.1. во вториот пасос стои дека во возилото мора да има лиценца. Сметаме дека треба да се корегира, односно замени со извод од лиценца, бидејќи согласно Законот за превоз во патниот сообраќaj превозникот е должен во возилото да има извод од лиценца, а не лиценца.
7. Во однос на прашањето од точка 3.2. дека во Правилникот за систематизација на работните места не е предвиден број на извршители по работни места, потенцираме дека новиот Правилник за систематизација на работните места во ЈСП СКОПЈЕ е донесен и во него е предвиден број на извршители по работни места.
8. Во точката 3.6. на страна 55 во однос на проектот за јавно приватно партнерство за автобуските стојалишта, истакнуваме дека постапката е спроведена согласно Законот за концесии и други видови јавно приватно партнерство (Сл. весник на РМ бр. 7/08; 139/08; 64/09; 52/10).
9. Точката 3.11. на страна 63 од нацрт-извештајот го третира прашањето за линиската контрола, која претежно е составена од лица отстапени од АПВ. Во насока на подобрување на контролата донесена е одлука врз основа на која се приемени 12 линиски контролори. Исто така во однос на линиската контрола треба да се нагласи и фактот дека линиската контрола е од сезонски карактер (во одредени периоди од годината со редукцијата на возниот ред се намалува и потребата од намалување на бројот на линиски контролори). Заради тоа е неопходно дел од линиските контролори да се обезбедува од надвор со ангажирање од АПВ.
10. На страна 64 точка 3.12. во врска со недоволната и несоодветна регулатива на наплатата на дополнителен казнен билет на патниците затеканти во автобусите без билет, поднесената иницијатива од страна на ЈСП СКОПЈЕ за измена и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќaj е прифатена, односно предложена е измена на Законот во горната смисла и истиот е во собраниска процедура, со што ќе се затвори и ова прашање.

11. Согласно пролонгираниите рокови на испорака сите предвидени активности се извршени согласно формалните АП за прифаќање на првите 11 автобуси со активности по фази и рокови.

12. Предвидувањето на трошоците за нови автобуси воопшто не е проблем за ЈСП Скопје. Имено, за автобуси кои се во гарантен период, неопходни се средства само за замена на потрошните материјали, кои се всушност незначителни. Сите дефекти кои би се јавиле подлежат на гаранција, додека дефектите од сообраќајни незгоди се покриени со каско гаранција. Со тоа, нема потреба од посебни проекции за трошоците за одржување на новите автобуси.

13. Обуката на вработените е извршена. Склучен е посебен договор за сервисирање кое опфаќа резервни делови, обука на вработените механичари, електричари, како и опрема и алат. Договорот за сервисирање беше презентиран пред членовите на ревизија на успешност.

14. Во однос на забелешките на страна 9 кои се однесуваат на тоа дека нема доволно обезбеден гаражен простор, укажуваме дека ЈСП Скопје поседува доволен простор за гаражирање на автобусите, затоа што и во моментов гаражира 400 автобуси.

15. Страна 48. Согласно пролонгираниите рокови на испорака сите предвидени активности се извршени согласно формалните АП за прифаќање на првите 11 автобуси со активности по фази и рокови. Согласно овие активности и фази ЈСП Скопје исказа комплетна подготвеност за успешен прием на новите автобуси како и првите 11 така и на останатите испораки што следат.

1. Тоа значи дека е извршена обука на вработените.
2. Склучен е посебен договор за сервисирање кое опфаќа резервни делови, обука на вработените механичари, електричари, како и опрема и алат

16. Страна 50. Активностите за создавање услови за гаражирање на двоспратните автобуси е направено согласно АП. Имено во двете автобази постојат услови за непречено гаражирање, а во тек е тендерската документација за преадаптирање на сервисна хала во АБ Г. Петров и согласно испораката на првите двокатни автобуси (октомври - ноември 2011 год.) истите ќе бидат спремни за прифаќање на сите двокатни автобуси.

17. Во Нацрт-извештајот на Овластениот државен ревизор за извршена ревизија на успешност – Оценки на ризици и можности за подобрување на јавниот превоз на град Скопје, се дава препорака субвенционирањето на работењето на претпријатието од страна на Градот да биде изградено на темелни анализи, пресметки, податоци и проценки кои ќе дадат доволни и

оправдани елементи за вредноста и висината на финансиските средства-субвенциите кои градот ги трансферира до превозниците.

18. **Неопходно е да нагласиме дека сите барања за субвенционирање на ЈСП СКОПЈЕ упатени до Градот Скопје базираат на детални пресметки, податоци, проценки и анализи направени врз методолошка основа.** Потребата од субвенции во јавниот градски и приградски превоз во градот Скопје со искуства од Европа и препораки за Скопје заедно со Стратегија за развој на јавниот градски превоз во Скопје 2008-2018 год., беше иницирана во 2007 год. од страна на ЈСП СКОПЈЕ. При тоа беше потенцирано дека ЈСП е единствен превозник во Европа кој на свој грб ги субвенционира социјалните категории патници и државните институции со обезбедување неекономска цена на билет со висок процент на бенефиција и дека според податоците на Меѓународната асоцијација за јавен градски превоз - UITP, чиј член е ЈСП, јавниот градски превоз во Скопје е единствен во Европа што не добива субвенции за покривање на тековното работење, ниту пак добива средства за капитални и инфраструктурни проекти.
19. Во прилог доставуваме барања и калкулации доставени до Градот Скопје за потребите од субвенционирање на непокриените трошоци од тековното работење, годишниот недостиг на средства за покривање на реалните трошоци од работењето, недостигот на средства по месеци, калкулациите за зголемување на цените на горивото и нивното влијание на цената на превозот, потребно зголемување на цената на превозот согласно растот на трошоците за гориво, методологија за пресметка на цена по километар со калкулација на цената по километар за ЈСП, барања за покривање на загубите од работењето остварени поради расчекорот помеѓу цената на превозот и реалните транспортни трошоци, прегледи за субвенционирање на јавниот превоз во светски рамки итн. Доставуваме и калкулација на вредноста на бесплатниот превоз во неколку варијанти по иницијативата на Градоначалникот на Град Скопје за воведување бесплатен превоз на возрасни лица еден ден во неделата, калкулација за бесплатен превоз два дена во неделата и калкулација за бесплатен превоз на студенти и возрасни по иницијатива на советничка група во Советот на Град Скопје.
20. **Врз основ на издржаноста на фактите во овие документи на ЈСП му беа одобрени субвенции за покривање на дел од трошоците од тековното работење за 2008, 2009, 2010 и 2011 год.** Во сите извештаи и барања за доделување на дополнителни субвенции, ЈСП го потенцира фактот дека диспропорцијата помеѓу транспортните трошоци кои континуирано растат и цената на превозот која стагнира или се намалува, со доделените субвенции не е надмината и дека ЈСП и понатаму остварува високи непокриени загуби од тековното работење. Субвенциите треба да ги покриваат реално остварените трошоци по километар, а не износот кој ЈСП го губи во секојдневниот промет со воведувањето на

бесплатниот превоз. На овој начин разликата помеѓу цената и реалниот трошок и понатаму останува непокриена.

21. Имајќи го во предвид непрофитабилниот аспект на дејноста неопходно е да се обезбеди стабилен начин на субвенционирање на јавниот градски превоз со прифаќање на фактот дека субвенционирањето не е само давање финансиски средства на јавниот превоз, туку враќање на средствата од јавниот превоз преку реални, индиректни придобивки кои ги добиваат градот и граѓаните од квалитетниот јавен превоз.

22. За делот од ревизорскиот извештај во Прилог 2 – Примери за стандарди за оценка на јавни услуги - автобуски превоз на патници на градски линии, напоменуваме дека **ЈСП СКОПЈЕ години наназад остварените резултати ги исказува преку востановени меѓународно прифатени индикатори за обем на услуги и за финансиски резултати како што се:**

- физички обем на услуги
 - поминати километри
 - возила во сообраќај
 - часови во сообраќај
 - превезени патници
 - места километри
 - места километри по вработен (продуктивност)
 - места километри по патник (квалитет)
 - др. показатели
- финансиски резултати
 - показатели за економичност
 - показатели за деловна ефикасност
 - показатели на финансиска ликвидност
 - трошоци по патување
 - трошоци по километар
 - приходи по патување
 - приходи по километар
 - др. показатели

Показателите редовно се исказуваат во секој Извештај од работењето на претпријатието. Годишните извештаи од работењето се достапни на интернет страната на ЈСП СКОПЈЕ www.jsp.com.mk

25. Ниту еден друг превозник во јавниот превоз во градот Скопје не исказува остварени резултати од работењето ниту квалитативни показатели за остварените резултати согласно меѓународно прифатените стандарди за јавниот превоз. Со оглед дека се достапни само евиденцијата и извештаите на ЈСП СКОПЈЕ, ниту градот ниту државата не добиваат целосна и збирна евиденција на остварениот обем на превозни услуги и финансиски резултати во јавниот превоз во градот, што ќе претставува база на податоци за понатамошни анализи, стратегии и студии за унапредување на јавниот превоз.

Ова е уште еден показател за хаосот и несреденоста кои со години владеат во јавниот превоз во градот и отсуството на сеопфатна сообраќајна стратегија во овој овој значаен сегмент од неговото живеење.

Прилог:

- Потреба од субвенции во јавниот градски и приградски превоз на патници во градот Скопје, искуства од Европа и препораки за Скопје
- Барање субвенции бр. 11-213/1 од 13.02.2008 со прилог бр. 11-213/02 од 21.02.2008 кој содржи:
 - Потребно зголемување на цената на превозот според растот на дел од трошоците
 - Остварени финансиски резултати 2007/2006
 - План на финансискиот резултат 2008 г. со потребна субвенција
 - Потребни средства за субвенционирање по месеци
 - Преглед на бенефициирани билети за 2007 г. со износ кој треба да ја покрие бенефицијата
- Допис бр. 11-484/1 од 10.04.2008 во кој до Советот на Град Скопје се доставени
 - Информација за зголемување на цените на горивото и др. трошоци врз работењето на ЈСП
 - Планиран приход од превоз на патници со вклучена субвенција од Гр. Скопје од 90 мил.ден., по постојна цена на превоз и зголемена цена за 11% и дополнително потребна субвенција за позитивно тековно работење по двете варијанти
 - Елементи на цената на чинење на превозот по километар
 - Предлог за зголемување на цената на превозот
 - Месечни извештаи за остварените и планирани резултати-јануари, февруари, март 2008 год.
- Барање за дополнителни субвенции бр. 11-1118/1 од 02.09.2008 кое содржи
 - Калкулација за зголемување на цената на нафтата и влијанието врз порастот на цената на превозот
 - Потребно зголемување на цената на превозот според растот на дел од трошоците
 - Преглед на бенефициирани билети за период јануари-јуни 2008
 - Остварени финансиски резултати јануари-јули 2008, оценка август-декември 2008 и оценка јануари-декември 2008 г.
 - План на вкупниот приход од линиски превоз за 2008 г.
 - Приходи по месеци 2008 (остварено и оценка)
 - Расходи по месеци (остварено и оценка)
- Барање со предлог во Буџетот на Град Скопје за 2009 г. да се предвидат средства за субвенционирање на тековното работење на ЈСП кое содржи:
 - Калкулација за мерките на Владата за ублажување на последиците од финансиската криза и нивниот ефект за намалување на даночниот долг (ДДВ) во ЈСП

- Извештај за примени и наменски потрошени субвенции за 2008 г.
- Извештај за остварена цена на чинење по километар и по патник со и без субвенции
- Потребна субвенција за 2009 г.
- Калкулација за бесплатен превоз на возрасни лица еден ден во неделата
- Калкулација за бесплатен превоз на возрасни лица два дена во неделата
- Калкулација за бесплатен превоз на студенти и возрасни по иницијатива на советничка група во Советот на Град Скопје.
- Одлука за измени и дополнувања на Правилникот за систематизација на работни места во Јавното Сообраќајно Претпријатие Скопје.

Датум:

15.04.2011

